

ประวัติความเป็นมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งเดิม จัดตั้งตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีพื้นที่รับผิดชอบ นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร และมีนายอำเภอต่าง ๆ เป็นผู้ช่วยรับผิดชอบงาน ในแต่ละ เขตอำเภอ โดยมีสภาจังหวัดทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ต่อมาได้มีการประกาศ ใช้พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ทำให้สภาตำบลทุกแห่ง เป็นนิติบุคคล และบางแห่งก็ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จึงเกิดผลกระทบต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง เกี่ยวกับความซ้ำซ้อนในเรื่องพื้นที่ ความซ้ำซ้อนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ และความซ้ำซ้อนในเรื่องรายได้ จำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในเรื่องบทบาทภารกิจของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เหมาะสม จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เพื่อปรับปรุงแก้ไขในเรื่องดังกล่าวให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยให้ตัวแทนของ ประชาชนเข้ามามีส่วนในการปกครองตนเองยิ่งขึ้น

การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 มาตรา 7 และมาตรา 8 ได้กำหนดให้ องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีเขตพื้นที่รับผิดชอบเดิมพื้นที่ จังหวัดตั้งนั้นจังหวัดหนึ่ง ๆ จึงมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ประวัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเรียกชื่อย่อว่า อบจ. เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีการปกครองอยู่ในปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและวิวัฒนาการมาตามลำดับ โดยจัดให้มีสภาจังหวัด เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ฐานะของสภาจังหวัดขณะนั้น มีลักษณะเป็นองค์กรแทนประชาชน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่ คณะกรรมการจังหวัด และมีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่เรื่อยมา จนกระทั่ง พ.ศ. 2498 รัฐบาลในสมัยนั้น คือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีความพยายามในการจัดการปกครองท้องถิ่น ได้มีแนวคิดที่จะปรับปรุง บทบาทสภาจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้น จึงได้เกิดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น ตามระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 โดยกำหนดให้ อบจ. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และแยกจากจังหวัด ซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาค มีโครงสร้างและองค์ประกอบของ อบจ. ใช้มาจนถึง พ.ศ. 2540 สำหรับอำนาจหน้าที่ของ อบจ. ในขณะนั้น กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินส่วนจังหวัด ภายในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล และหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น

อาคารสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีหลังแรก ตั้งอยู่บริเวณศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานีหลังเก่า ริมแม่น้ำตาปี ตรงข้ามศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานีในสมัยนั้น ในขณะนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ดังนั้นกล่าวได้ว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีคนแรก คือ นายจันทร์ สมบูรณ์กุล ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในส่วนของฝ่ายสภาในขณะนั้น ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดสุราษฎร์ธานีขึ้น ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติ ปลัดจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีส่วนราชการในสังกัดได้แก่ สำนักงานเลขานุการจังหวัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนอำเภอ ซึ่งส่วนอำเภอจะมีสำนักงานไปประจำอยู่ตามอำเภอต่างๆ โดยมีนายอำเภอเป็นหัวหน้าส่วนอำเภอ กำกับดูแลการทำงานของข้าราชการส่วนอำเภอ ในสมัยนั้น การปฏิบัติงานส่วนอำเภอเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากพื้นที่ในส่วนอำเภอยังเป็นป่าเขาไม่มีถนนหนทางสะดวกสบายอย่างเช่นทุกวันนี้ จะมีก็แค่ทางด่านเกวียน ถนนลูกรัง ชาวบ้านเดินเท้ากันเสียส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่ส่วนอำเภอจะมีจักรยาน หรือไหม่ก็รถ

มอเตอร์ไซด์เก่าๆ ออกเยี่ยมเยียนประชาชน เก็บภาษีบำรุงท้องที่ สรรวาท้องที่ต่างๆ แม้จะยากเย็นสักเพียงใด พวกเราชาวองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ก็มีได้ท้อแท้ มุ่งมั่นปฏิบัติหน้า เพื่อสร้างความเจริญให้เกิดขึ้นในท้องถิ่นให้จงได้

ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้เสด็จมาเยี่ยมเยียนราษฎรที่อำเภอพระแสง ทรงเห็นว่าอำเภอพระแสงในขณะนั้นเป็นพื้นที่ทางไกลความเจริญ ทุรกันดาร ชาวบ้านอยู่อย่างแออัด คนเจ็บป่วยไข้มีโอกาสได้รับการรักษาได้ทันที่ เนื่องจากสภาพท้องที่เป็นป่าเขา หากจะเดินทางเข้ามายังในเขตอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ต้องใช้วิธีนำไม้ไผ่มาต่อเป็นแพไหลล่องไปตามแม่น้ำตาปี ใช้เวลาหลายวันกว่าจะมาถึงเมืองสุราษฎร์ธานี ดังนั้น เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2511 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้พระราชทานรถแทรกเตอร์ Bulldozer DC ให้กับอำเภอพระแสงไว้หนึ่งคัน เพื่อบุกเบิกพัฒนาท้องที่อำเภอพระแสง และช่วยเหลือพื้นที่ใกล้เคียง ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีในขณะนั้น คือ นายคล้าย จิตพิทักษ์ เห็นว่าอำเภอพระแสงไม่มีบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการ จึงได้มอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนอำเภอพระแสงเป็นผู้รับผิดชอบดูแลรถแทรกเตอร์คันดังกล่าว โดยมีนายแคล้ว หล่อพันธ์ เป็นพนักงานขับรถ ปัจจุบันรถแทรกเตอร์พระราชทานได้ตั้งไว้เป็นอนุสรณ์สถานบริเวณแยกไสนา หมู่ที่ 1 อำเภอพระแสง เพื่อเป็นสิ่งเตือนใจและให้คนรุ่นหลังได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อชาวอำเภอพระแสงและชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต่อมาอาคารศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ถูกผู้ก่อการร้ายวางระเบิดเสียหายเมื่อปี พ.ศ. 2525 ทางราชการจึงได้ก่อสร้างอาคารหลังใหม่ขึ้นที่ถนนดอนนกในปัจจุบัน ส่วนที่ดินที่ตั้งอาคารศาลากลางหลังเดิม ปัจจุบันเป็นที่ตั้งศาลหลังเมือง พ.ศ. 2540 สมาพันธ์องค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ ได้มีการรวมตัวกันเนื่องจากได้รับผลกระทบจากพระราชบัญญัติสภาพาบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้พื้นที่ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซ้อนทับกับองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการจัดเก็บภาษีอากรค่าธรรมเนียมและรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อเป็นการปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกันและปรับปรุงโครงสร้างให้มีความเหมาะสมชัดเจนขึ้น จึงมีการตราพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 31 ตุลาคม 2540 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 และยุบส่วนอำเภอให้เจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน ณ อาคารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบัน ซึ่งได้สร้างอาคารไว้ใกล้กับอาคารศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากวันนั้นสู่วันนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาให้ท้องที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน

ด้วยเจตนารมณ์อันแน่วแน่และด้วยนโยบายของคณะผู้บริหารนำ โดย นายทองศักดิ์ ทวีทอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำงานโดยหลักธรรมาภิบาล **บริหาร อบจ. โปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วม** มุ่งมั่นที่พัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกด้าน ภายใต้วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่า **"องค์กรพัฒนาท้องถิ่น เป็นเมืองน่าอยู่ สู่คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน"**

